

Examensarbete för ämneslärarexamen

Grundnivå

En jämförelse mellan att använda tryckt ordbok och digital ordbok för att utveckla nyanländas engelska ordförråd.

A comparison between the usage of a paper dictionary and a digital dictionary to develop newcomers' English vocabulary

Författare: Ammar Algiyad

Handledare: Christian Hecht

Examinator:

Ämne/huvudområde:

Kurskod: GPG22K

Poäng: 15 hp

Examinationsdatum: 2021-06-18

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker open access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten open access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (fritt tillgänglig på nätet, open access):

Ja

Nej

Högskolan Dalarna – SE-791 88 Falun – Tel 023-77 80 00

” A good way of understanding the nature of research is to first experience it by doing it“
(Brown & Rodgers 2014, s.11).

HÖGSKOLAN
DALARNA

Innehåll

	3
1. Inledning	7
2 Syfte	8
2.1 Frågeställningar	8
3 Teoretiska perspektiv och teorier om inläring	9
3.1 Allmänt om inläring	9
3.1.1 Vygotskij	9
3.1.2 Efter Vygotskij	10
3.2 Zonen för den närmaste utvecklingen	10
3.2.1 Vygotskij	10
3.2.2 Efter Vygotskij	10
3.3 Differentiering av zonen	10
3.3.1 Vygotskij	10
3.3.2 Efter Vygotskij	10
3.4 Tillämpning i språkundervisningen	11
3.5 Andra perspektiv	11
4 Bakgrund	11
4.1 Digitala verktyg i undervisningen	11
4.2 Google Translate	13
4.3 Olika ordböcker	14
4.4 Vokabulär och språket	14
4.5 Engelska som ett främmande språk i läroplanen	16
5 Tidigare forskning	17
6 Metod	18
6.1 Värdering av undersökningens kvalitet	19
6.1.1 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet	19
6.1.2 Kvasiexperiment	19
6.1.3 Urval	20

HÖGSKOLAN
DALARNA

6.2. Genomförande	21
6.2.1 Förberedelser	21
6.2.2 Datainsamling	21
6.3 Analysmetod	22
6.4 Kvantitativ metod/ testens uppbyggnad	22
7 Forskningsetik	23
8. Resultat	23
8.1 Förtest med tryckt respektive digital ordbok	24
8.1.1 Textöversättning	24
8.1.2 Svar på frågor	24
8.2 Eftertest utan ordbok	25
8.2.1 Textöversättning	25
8.2.2 Svar på frågor	26
9. Diskussion	27
9.1 Metoddiskussion	27
9.2 Resultatdiskussion	28
10 Utblick och vidare forskning	31
Källförteckningen	33
Bilagor	39

Förkortningar

GT: Google Translate

LBF: Lexikon i bokformat

Qu:(en) Question

Avr. (en) Average

DL: digitalt lexikon

Lgr11: Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

IM: Introduktionsprogram

L2:(en): En persons andraspråk

En. Engelska

HÖGSKOLAN
DALARNA

Abstrakt

English abstract

The goal of this paper is to make a comparison between the usages of two forms of dictionaries in the learning of English vocabulary with immigrant students. The students use an online dictionary, and here they use Google Translate, and a paper form dictionary, and here students have used Bengt Oreström's dictionary 1991/2005. The two dictionaries are used to translate words from English to Swedish or from Swedish to English. The focus of this paper is on vocabulary learning, words' meaning. I have come to the conclusion that using GT in vocabulary learning is not a typical way of learning vocabulary meaning.

Svenskt abstrakt

Syftet med detta examensarbete var att göra en jämförelse mellan hur nyanlända elever använder två former av ordböcker för att utveckla sitt ordförråd på engelska. Vid jämförelsen användes en online-ordbok, Bengt Oreströms ordbok, och Google Translate. De två ordböckerna användes för att översätta från engelska till svenska eller från svenska till engelska. Undersökningsfokus var på ordförrådsutveckling, där ordets betydelse fokuserades. Studien visade att användning av GT vid ordförrådslärande inte visat sig vara ett mer effektivt sätt att lära sig ordkunskap.

Nyckelord

(ordkunskap, ordbok, Google Translate, engelska, svenska)

1. Inledning

I den digitala världen använder fler och fler elever digitala verktyg även i sin utbildning. Ett exempel på digitala verktyg är digitala ordböcker. De är tillgängliga nästan överallt. Det som behöver studeras är om eleverna, genom användning av digitala verktyg, lär sig mer ordkunskap eller inte.

Målet med detta examensarbete är att se om användning av Google Translate (GT) vid text- eller ordöversättning hjälper eleverna att lära sig fler ord eller inte. Som lärare fokuserar jag på att eleverna ska utöka sitt ordförråd när de lär sig engelska. Enligt flera teorier är det viktigt att lära sig ord om man ska lära sig ett nytt språk (Carter & McCarthy 1988:12). Inläraren behöver goda kunskaper om ord och ska också kunna kategorisera dem. För att kunna ett ord ska man även kunna ge betydelsen av det och kunna använda det i olika sammanhang. Carter och McCarthy (1988,ss.42–43) påpekar också att det är meningslöst att endast lära sig språk utan kunskap om språkets struktur. Idag har eleverna olika ordböcker i olika former; onlineordböcker, digitala ordböcker och traditionella ordböcker i bokformat. Vilken typ av ordböcker det än gäller, följer de en alfabetisk ordning som i det latinska alfabetet börjar med Aa, ab... etc. Ordboksarbete har förekommit i flera hundra år. Enligt Foley (1994) användes ordet "Dictionary" först av Thomas Elyot år 1538.

Som lärare i engelska arbetar jag för att eleverna skall lära sig engelsk vokabulär. Jag har noterat att eleverna använder olika former av ordböcker, både digitala och traditionella ordböcker. I mitt klassrum använder eleverna i skolan olika typer av ordböcker för att hitta ords betydelse. Med den digitala världen, som de lever i idag, använder alla mina elever onlineordböcker i olika sammanhang, både i skolan och privat. För mig som lärare är det inte självklart vilken ordbok som kan rekommenderas för användning i utbildningen, eftersom jag har flera elever som kommer från olika länder. Det är möjligt att det inte finns en ordbok som passar alla, eftersom eleverna har individuella behov. För närvarande använder varje elev en ordbok på sitt modersmål och de ordböckerna är olika, vad gäller till exempel omfång, ordurval och utgivningsår. För två- och flerspråkiga ordböcker blir även frågan om ekvivalens relevant, d.v.s. huruvida dessa ordböcker använder ord med motsvarande betydelse på det andra språket, eller om de bara ger en mening. En fråga man även kan ställa sig, när det gäller två- och flerspråkiga ordböcker, är författarens respektive författarnas kunskaper om målspråket. Även GT ger olika betydelser på samma ord.

Man kan lära sig ett nytt ord genom att gissa, att lyssna på andra, genom att läsa ordet i ett textsammanhang eller så kan man fråga någon för att lära sig ett ord (Gibbons 2016,s.178, Carter & McCarthy 1988,s.12). Man lär sig alltså inte bara ord från ordböcker(Ibid) Vissa lärare ser en skillnad mellan å ena sidan elever som just börjat läsa ett språk och å andra sidan elever som redan har en lång skolerfarenhet inom det språk som de skall lära sig.

HÖGSKOLAN
DALARNA

När det gäller förstaspråkstalare i högre utbildning har forskning visat att den genomsnittliga högskolestudenten känner till omkring 58 000 vanliga ”grundord”, därtill 1700 sällsynta ”grundord” och 96 000 avledningar och sammansättningar. Den totala summan uppgår till över 150 000 ord. Den student som kände till flest ord, nådde upp till nästan 200 000 ord, medan även den student som kände till minst antal ord, nådde upp till över 100 000 ord (Aitchison 1990:6f). Även om dessa siffror inte gäller elevers främmande språk, ger de ändå en upplysning om omfattning och variation. Som jag nämnt tidigare, kan man lära sig ett nytt ord på olika sätt.

Carter och McCarthy (1988,s.12) talar om, hur man kan memorera ett ord med koppling till det motsvarande språket i en lista, med en bild eller med en synonym. De menar att ju mer man analyserar eller hittar stöd för minnet desto lättare blir det att minnas (Ibid). Enligt dem är det lätt att minnas ordet om det finns likheter i morfologi, dvs. hur ord bildas av meningsfulla mindre bitar, eller likheter i etymologi, dvs. studien av ords ursprung och hur deras betydelse har förändrats genom historien (Ibid, s.17). Carter och McCarthy hävdar vidare att även om språklärare föredrar att eleverna på avancerad nivå lär sig ord i ett sammanhang, har det inte framkommit något tydligt bevis på att eleverna lär sig mer vare sig det gäller kunskap om former eller betydelse på lexikal nivå genom sammanhang. Carter och McCarthy påpekar att eleverna kan lära sig lika mycket genom att översätta eller genom att hitta ord i en ordbok (Ibid, s.15).

2 Syfte

Målet med den här undersökningen är alltså att undersöka om eleverna kan lära sig fler ord med digitala eller med tryckta ordböcker.

Problemet som ligger bakom den här undersökningen är att elever visserligen flitigt använder digitala verktyg för att översätta ord eller texter, men att det samtidigt är en öppen fråga om de därigenom lyckas eller inte med sin ordförrådsutveckling.

I föreliggande arbete ska jag undersöka skillnaden mellan å ena sidan Google Translate (GT) och å andra sidan tryckt ordbok för att utveckla nyanländas ordförråd, men mitt fokus ska vara på GT. Jag vill veta om eleverna kan lära sig fler ord genom att använda GT eller om det är bättre för dem att använda lexikon i bokformat (LBF) i klassrummet. Fokus ska vara på ordens betydelse i ett annat språk. De ska bara veta vad ordet betyder på ett annat språk, i det här fallet engelska och svenska.

2.1 Frågeställningar

I det här avsnittet kommer jag att presentera mina frågeställningar, som jag kommer att besvara i min undersökning.

De följande frågorna utvecklar det ovan nämnda syftet:

1. Hur skiljer sig resultaten bland dem som använder Google Translate (GT) från dem som använder lexikon i bokformat (LBF)?
2. Vilken påverkan från användningen av Google Translate (GT) respektive lexikon i bokformat (LBF) kan urskiljas i för- och eftertestens resultat?

3 Teoretiska perspektiv och teorier om inläring

Undersökningarna baserades på Vygotskijs sociokulturella teori. Jag vill med en sociokulturellt inspirerad strategi se om eleverna med hjälp av GT (Google Translate) blir bättre att lära sig fler ord eller inte. Stöttning i klassrum kan ske i olika former. Google Translate och tryckta ordböcker kan vara en form av stöttning .

3.1 Allmänt om inläring

Vygotskij ser kognitiv förmåga som något som kan utvecklas. Han ser utveckling i interaktionen mellan ett barn och en vuxen:

[...]This difference between twelve and eight, or between nine and eight, is what we call the zone of proximal development. It is the distance between the actual development level as determined independent problem solving and the level of potential development as determined through problem solving under adult guidance or in collaboration with more capable peers[...] (Cole, John-Steiner & Souberman 1980, s.86).

3.1.1 Vygotskij

Lev Vygotskij beskriver barnets lärande som påverkas av mer erfarna personer. Hans perspektiv på lärande kallas sociokulturellt, och enligt det är individens utveckling och lärande ett resultat av sociala upplevelser (Gibbons 2016, s.29). Vygotskij hävdar att görandet är avgörande för att utveckling skall vara kopplad till lärande (Nottingham 2013). Enligt Vygotskij kan lärande ske som ett resultat av att eleven samarbetar med andra (Gibbons 2016, s.30). Gibbons påpekar att språket också är en social process och därför spelar stöttning i undervisningen en stor roll (Ibid, s.31). Vygotskij antar att lärande äger rum med stöd (Gibbons 2016, s.107) samt att elever behöver vägledning från läraren (Ibid, s.127). Gibbons skriver: För andraspråkselever måste denna undervisningsmiljö erbjuda den stöttning de behöver för att engagera sig och lyckas (Gibbons 2010, s.24). Gibbons menar att en sociokulturell syn på lärande innebär att stöttning ger elever chanser att nå mål de inte skulle kunna nå utan denna (Gibbons 2010, s.42).

Enligt både Vygotskijs (1896-1934) och Piagets (1896-1980) kognitiva vision om hur människan får kunskap om verkligheten ser de social aktivitet som en stöttning för barnets språkutveckling. Piaget pratar om olika utvecklingsnivåer (enligt Malten 2000, ss.119,122). Vygotskij ser språkets utveckling som ett resultat av en kognitiv interaktion, han ser att den sociala omgivningen har stor betydelse. Vygotskij hävdar att utveckling kommer utifrån och blott i ringa grad inifrån (Ibid, ss. 128,13). Han ser att ett barn lär sig snabbare om erfarenheten utvecklas på den nivå barnet befinner sig.

3.1.2 Efter Vygotskij

Janis et al (2010) framhåller att engelskläraren skall hjälpa eleverna med litteraturläsning och vokabulärläring, eftersom detta är hjärtat för denna komplexa inlärningsituation; brister i ordförrådet leder till missförstånd av textens innehåll.

3.2 Zonen för den närmaste utvecklingen

Vygotskij använder begreppet ”stödstrukturer”, som kan hjälpa ett barn att utveckla kunskap. Begreppet hjälper oss att förstå ZPD (zone of proximal development), det vill säga området mellan vad ett barn kan uppnå själv och vad det uppnår med stöd (Nottingham.2013, s.72).

3.2.1 Vygotskij

Det är Vygotskij som ursprungligen har utvecklat begreppet zonen för den närmaste utvecklingen. Det är synonymt med begreppet “ barns proximala utvecklingszon”.

3.2.2 Efter Vygotskij

Bland många andra som skriver om Lev Vygotskij (1896–1934) finns även David Rose och James Robert Martin (2013) som talar om ”zonen för den närmaste utvecklingen”, förkortat ”ZPD”. Den beskrivs som skillnaden mellan vad en inlärare kan prestera med och utan lärarstöd. Såväl Nottingham (2013,s.66) och Polias, som Lindberg och Rehmanson (Skolverket 2017) bygger sina tankar på Vygotskijs teori; de ser en utmaning i sig att ”uppmuntra eleverna att gå in i inlärningszonen”.

3.3 Differentiering av zonen

3.3.1 Vygotskij

Vygotskij ser även skillnad mellan soloprestandazonen (uppgifter och aktiviteter eleven kan klara själv utan hjälp) och assisterad prestandazon (när en vuxen hjälper ett barn att klara sina uppgifter och nå målet).

3.3.2 Efter Vygotskij

Nottingham (2013) beskriver två olika nivåer på den proximala utvecklingszonen: övningszonen respektive inlärningszonen.

3.4 Tillämpning i språkundervisningen

Enligt Janis (2010, ss.102–3) finns det tre punkter som man utifrån kognitiv strategi kan känna till om ordinlärning: identifikation av ett nytt ord, undersökning av ordets betydelse och relatering av ordets betydelse. Jag har byggt frågorna i min pilotstudie på de tre punkterna. Zhao (2016, s.168) påpekar att det inte alltid finns *en* strategi som, på samma sätt för varje elev och varje grupp, motiverar eleverna att lära sig ett nytt språk. En lärare behöver alltså använda olika strategier i olika elevgrupper. Det finns flera variabler som påverkar hur framgångsrika strategierna kan vara: Undervisningsteknik samt både elevens och lärarens kultur, karaktär och även känslor kan påverka hur man ska lära sig något (Zhao.2016, ss.169–170). Eftersom eleverna använder en eller flera former av ordböcker kan även ordböckerna påverka elevernas inlärning av ord.

3.5 Andra perspektiv

När jag försöker att betrakta olika perspektiv på ordinlärning, finner jag andra teoretiska ansatser, som också hade kunnat vara relevanta för min undersökning. Som Zhao (2016) refererar till ytterligare två teorier för lärande: behaviorism och kognitivism. Han förklarar att behaviorism har fokus på hur man reagerar på något. På detta sätt skulle användningen av elektroniska ordböcker kunna motivera eleverna att jobba snabbt och de skulle kunna få en känsla av trygghet. Kognitivism å andra sidan betyder att hitta kunskap i den svarta lådan (i vårt sinne). Ett exempel är att upptäcka vilka kunskaper som redan finns i någons sinne, och att hen sedan börjar bygga ny kunskap med utgångspunkt i vad som finns där. Det skulle även kunna vara relevant, eftersom jag inte vet vilka ord som redan finns i elevernas sinne.

4 Bakgrund

4.1 Digitala verktyg i undervisningen

I det här avsnittet kommer jag att berätta om digitala verktyg i undervisningen och deras möjliga påverkan på lärandeprocessen. I läroplanen för gymnasieskolan står det på flera ställen att eleverna skall använda digitala verktyg.

I läroplanen för gymnasieskolan (Skolverket 2019) står det att:

Det [även ska] ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information. Utbildningen ska därigenom ge eleverna förutsättningar att utveckla digital kompetens och ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap [...] (skolverket 2019, s.8).

I läroplanen för gymnasieskolan står det även att eleverna ska ha kunskap att använda digitala verktyg:

[...]Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik [...] (skolverket 2019, s.7-8).

Lärarens uppgift är därför att möjliggöra för eleverna att använda digitala verktyg, det står att: Läraren ska /.../ organisera och genomföra arbetet så att eleven /.../ får möjlighet att använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling((skolverket 2019, s.15)).

I skolan använder eleverna olika former av digitala verktyg i klassrummet, vilka använts i klassrummen sedan 1980-talet (Estling 2009, s.11).

Många barn har mobiler, surfplattor eller egna datorer och de använder dem för att lära sig ett nytt språk, nya tekniker eller ett digitalt spel. Flera barn och ungdomar har sina mobiler hela tiden för att ha kontakt med andra via mejl eller andra appar. Idag har både eleverna och lärarna digitala verktyg i alla skolor i Sverige, även om det finns några skolor som har brist på digitala verktyg. Skolor använder dem för administration och rutiner (Steinberg 2013, s.15). Digitala verktyg är nödvändiga i skolan för att följa med i den tekniska utvecklingen och en skola kan inte gå bakåt i teknikbruk (Ibid, s.25). Men med digitala verktyg och internet kommer flera utmaningar för skolan, hur den ska kontrollera användningen av internet och hur eleverna ska använda det. Steinberg (2013) menar att det är en hel värld som öppnas för eleverna. Eleverna och lärarna behöver lära sig mer om rutiner och hur de ska använda digitala verktyg, med det kommer frågor om vad eleverna lär sig och hur eleverna lär sig (ibid, s.28). Shu et al. (2019, ss.520–522) skriver att det är viktigt att eleverna använder tekniken för att lära sig engelska. Enligt Shu et al. (2019) har eleverna utvecklat sin engelska och lärt sig mer engelska från sociala medier som Facebook.

Flera hundra undersökningar har enligt Brown och Rodgers (2014, s.196) gjorts om vokabulär. De undersökningarna försöker att svara på frågor av följande slag: Forskarna undrade till exempel hur man identifierar ordförråd. De reflekterade också kring på vilket sätt ordförråd bäst kan användas i tal och skrift. De frågade även varför några ord är lättare att minnas än andra.

Estling (2009) skriver att datorer har använts i engelskundervisningen sedan 1980. Eleverna använder också Excel (Estling 2009). Enligt Estling visade undersökningen att det var flera ungdomar som hade bra stöd av internet, än de som använde internet fel (Ibid.). Man kan hitta flera gratis övningar på internet som man kan använda för att lära sig grammatik och datorn svarar om det är rätt eller fel. Däremot speglar det en behavioristisk syn på hur man lär sig språk, när datorn ger svaret (Estling 2009, s.36).

Flera elever kan med andra utveckla sin muntliga kommunikation på engelska via internet (Ibid). Chattar kan också hjälpa eleverna att utveckla sina kunskaper (Ibid). Man kan även hitta olika ordböcker på internet som till exempel flerspråkiga ordböcker med svenska och engelska som kan hjälpa till med översättning, låta en höra ordet och ge flera synonymer (Ibid, s.88). Läraren och eleven kan hitta mycket material som handlar om olika ämnen på engelska och det spelar ingen roll vilket ämne det är. Man kan hitta mycket material för elever på internet (Estling 2009, s.61).

4.2 Google Translate

Här skall jag berätta om vad Google Translate är och på vilket sätt Google Translate fungerar, samt för- och nackdelar med Google Translate enligt till exempel Groves och Mundt (2014).

Google Translate (GT) är gratis och kan översätta mellan 100 språk (enligt Google Translate 2016). Groves och Mundt (2014) beskriver GT:

[...]Google Translate is a statistics-based translation tool, which means that the system calculates probabilities of various translations of a phrase being correct, rather than aiming for word-for-word translation. It also has a level of interactivity with the end user, with users being able to correct the original translation, and this information being absorbed into the database. [...]
(Groves och Mundt .2014, s.113)

Enligt Groves och Mundts (2014) studie kan GT inte ge felfri text. De som använder GT tror dock att översättningen är snabb och korrekt (Groves & Mundt.2015, s.113). Många som använder en form av digital översättning tror att den fungerar bra, och den är lätt att använda. Även stavningskontrollen ger nya möjligheter både för infödda och icke infödda talare:

[...]The spellchecker has enabled non-native and native speakers alike to write English that is less prone to error [...] (Groves & Mundt.2015:113).

Enligt flera undersökningar kan man inte lita på maskinöversättningar, de kan bara visa en sida av möjliga översättningar. Maskinöversättningar behöver alltid en person som kan korrigerar arbetet (Groves & Mundt 2014, s.114).

Frances Sheppard (2011) framhåller att maskinöversättningar kommer att utvecklas, men han ser nu att de inte är tillförlitliga utan kan orsaka dålig översättning, till exempel med texter som handlar om medicin. I sin studie anser Rensburg et al (2012) att man behöver en lång tid för att korrigerar texter när man använder GT, jämfört med texter som en expert översatt. De ser därutöver att det är möjligt att jämföra GT- texter med mänsklig översättning (Rensburg et al .2012). Hossin et al. (2016, s.163) visar att GT är ett effektivt verktyg för att lära sig språk. Deras studie med 16 internationella elever, som lär sig Bahasa Malay språket, tydliggör att GT hjälper eleverna att jobba självständigt. E. Josefsson (2011) förklarar i sin studie att eleverna visat ett bättre resultat med GT än med traditionella ordböcker och att elevernas resultat var mer precist och snabbare (Josefsson 2011, s.22). I en annan undersökning skriver

HÖGSKOLAN
DALARNA

Xuwei Chen et al (2016) att GT fungerar bra när översättningen är från spanska till engelska och vice versa, men det är en stor risk när översättningen är från kinesiska till engelska, speciellt med medicinska texter; därför rekommenderar de mer utveckling och utbildning i översättning för att garantera patienters hälsa (Xuwei Chen et al. 2016, s.6). Deras tankar är relevanta för andra typer av texter.

4.3 Olika ordböcker

Det finns olika anledningar till att elever väljer en ordbok framför en annan. Många elever tycker det är lätt att använda digitala ordböcker, eftersom de inte har använt ordböcker i bokformat. Nation (2011) ser att enspråkiga ordböcker i allmänhet har mer information om orden än tvåspråkiga ordböcker. Han ser flera olika fördelar av tvåspråkiga ordböcker. (Nation .2011, ss.289–290). Till exempel har man i tvåspråkiga engelsk-svenska ordböcker ofta det engelska ordet och det motsvarande svenska ordet och en mening som förklarar ordet.

4.4 Vokabulär och språket

Under den här rubriken beskriver jag vikten av en vardagsvokabulär för att kunna kommunicera.

Nation (2011, s.344) hävdar att det är fullt möjligt att undersöka hur många ord man kan lära sig. Det är intressant att se hur andraspråkelever lär sig ord (Nation, 2011, s.363). Han framhåller att det finns olika sätt att upptäcka om någon kan komma ihåg ett ord eller inte. Enligt honom är översättning ett bra sätt. Frågan är om det möjligt att mäta hur många ord en person kan. Det är en stor fråga som behandlas senare i föreliggande text. Nation refererar visserligen till olika pilotstudier som undersöker hur man lär sig ett ord, men viktigast är att först identifiera vad ett ord är. Enligt honom kan en diagnostisk pilotstudie hjälpa läraren att se hur många ord eleven kan.

En pilotstudie kan hjälpa läraren att sätta eleven på rätt nivå.

Pilotstudien kan bli lättare att analysera om läraren exkluderar några ord. Det kan också vara en fördel att fokusera på verb, substantiv, och adjektiv. Samtidigt kan man försumma skillnaderna i grammatiskt genus (Ibid, s.364). Nation menar vidare att en korttidspilotstudie (short-term-pilotstudy) inte kan visa hur många ord som har lärts in men visar att eleven har lyckats med arbetet (Nation.2011, ss.373–374). Nation (2011, s.283) påpekar att flera studier fokuserar på elever som kommit långt i sin L2-utveckling; dessa elever har då oftast en god förmåga att använda ordbok. Elever som inte kommit så långt i sin L2-utveckling (personens andraspråk, eng. second Language) har kanske inte heller kunskap om hur en ordbok kan användas. Enligt honom finns det inte så många studier gjorda på dessa elever och än mindre studier som fokuserar på hur inläringen påverkas av användandet av ordböcker (Nation 2011, s.283). Nation tror att en ordbok kan hjälpa elever att lära sig ord, även om eleverna använder mycket tid för att hitta ett ord (Ibid, s.284).

Enligt Carter och McCarthy (1988) är ordinlärning bara en del av vad det innebär att lära sig ett språk. Man behöver lära sig grammatik, uttal, konversation samt strategier att prata och skriva texter. Man kan inte bestämma hur många ord någon behöver för att använda (behärska) språket. Man kan prata om olika ord på olika sätt; ett ord som är ett verb eller ett substantiv, och andra ord som bara specialister behöver känna till (Carter & McCarthy 1988:18–20). Enligt Skolverket (2019) ska samtliga lärare undervisa så att eleverna utvecklar sitt språk och sitt ordförråd. Inom ämnena finns ämnesspecifika ord och begrepp som eleverna ska få undervisning om, så att de sedan kan använda dem.

Enligt Carter och McCarthy (1988, s.3) finns det grundläggande ord, som man behöver för att lära sig ett språk. De nämner 850 ord ur Ogden och Richards design (1930), dessa ord är grundläggande ord som man behöver. De 850 orden har dock 12,425 betydelser; då undrar de vilken betydelse man ska lära sig först. Barn som har börjat att prata, använder enstaka ord för att förklara sina tankar. Barnet använder innehållsord innan grammatiken/syntaxen har utvecklats; vid den tidpunkten ligger tonvikten är bara på vokabulären. Nation (2011) ser en relation mellan läsning och att lära sig vokabulär (Nation 2011, s.144). Kan man lära sig några ord från en text? Enligt Nation finns det olika saker som påverkar detta, som ger olika förutsättningar för inlärning (Nation 2011, s.236). Enligt Nation (2011, s.23) finns det olika sätt att lära sig ord, man kan memorera eller man kan lära sig att stava ett ord. Att gissa ett ords betydelse kan leda till felgissning och sedan felförståelse, dessutom kan ordets form från ett språk ibland ge fel betydelse i ett annat språk (Nation 2011, s.254).

Enligt Carter och McCarthy (1988) finns olika faktorer som påverkar elevens vokabulärläring, som elevens motivation och elevens kognitiva förmåga, liksom även hur mycket språk eleven har med sig. Carter och McCarthy (1988, ss.13,52,63) pratar också om elevens minne, och andra faktorer som påverkar inläringen av de engelska orden. Olika faktorer spelar alltså en roll för hur man kan komma ihåg ett ord från ett annat språk. Det är vanligtvis lätt att komma ihåg lånade ord som ”telephone”, ”internet” och ”Sms” men det blir svårare att lära sig ord som ”contextualize”. Orden som liknar varandra kan man lära sig snabbare än de andra orden, orden som ”bok” på svenska och ”Book” på engelska, man ser stor likhet mellan dem (Carter & McCarthy 1988, ss.12,13). Några ord är svårare än andra, eleverna kan komma ihåg några ord men de glömmer många andra. Enligt Robert A. Bjork & Judith F. Krol (2015):

[...]Schneider et al. found that participants who learned the vocabulary in the more difficult English- to French direction performed as well (slightly better, numerically) when the delayed pilotstudy required producing the English translation of the French words[...](Robert A. Bjork & Judith F. Krol .2015, s.245).

Innan internet fanns, tog man med sig ordbok i bokformat för att kommunicera med andra folk, när man reste till ett annat land där folk pratar ett främmande språk. Man har

sällan haft en grammatikbok för att prata med andra. Idag finns det flera olika digitala online-ordböcker, som man har på surfplatta eller på mobil, och man kan använda dem för att översätta ord, det viktiga är fortfarande hur många ord man kan på språket.

Vid vokabulärläring vill läraren att eleverna lär sig så mycket som möjligt om orden, för detta behöver läraren jobba med olika strategier för att eleverna ska lära sig på bästa sätt: som att repetera orden, testa orden, skriva orden, läsa texten och försöka att hitta orden (Nation 2011). Ett mål för läraren är att alla orden ska vara användbara för eleverna i sina studier och i livet. Nation anser att digitala ordböcker innehåller flera ord och flera exempel för varje ord, på så sätt kan de också bli mer effektiva (Nation 2011:108).

Språkundervisning innefattar olika moment som uttal, grammatik och texter; vokabulärläring är en del av detta (Nation 2011:1). Det ingår i lärarens arbete enligt styrdokumentet att eleverna lär sig vokabulären i ett språk, komplett behärskning är kanske inte möjlig, men att lära sig ett antal ord torde vara möjligt. Men frågan vad som kan räknas som ett ord återstår (Ibid:6). Till exempel innehåller The Websters Third New International Dictionary cirka 114,000 ordfamiljer (www.wikipedia.org., www.merriam-webster.com) och mer än 450,000 poster, därför framhåller Nation (2011) att andraspråkselever har ett stort arbete med att lära sig ord av olika typer. Det kan till exempel vara vardagsord/högfrekventa ord, tekniska ord och mer lågfrekventa ord. Han menar att en vanlig person behöver lära sig de högfrekventa orden, eftersom de orden sannolikt är de som eleven behöver använda varje dag.

4.5 Engelska som ett främmande språk i läroplanen

Mitt fokus här är att visa på vilket sätt läroplanen behandlar engelska som ett främmande språk.

I läroplanen motiveras att eleverna ska lära sig engelska av olika anledningar. Engelska fungerar som ett världsspråk och det öppnar dörrar ut till världen:

[...]Engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv[...] (Skolverket 2019,s.35).

Som när det gäller alla andra språk i skolan, ska fokus vara på de fyra förmågorna hos eleverna: att läsa, att skriva, att prata och att lyssna:

[...]Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga[...] (Skolverket 2019,s,7).

I syftesbeskrivningen för engelska står att: Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga.

Det står också att eleverna ska utveckla sina förmågor att kommunicera genom att utveckla sin vokabulärläring.

[...]Den kommunikativa förmågan innefattar även en ökande grad av språklig säkerhet. Det innebär att man i möjligaste mån behärskar språkets form, det vill säga vokabulär, fraseologi, uttal, prosodi, stavning och grammatik[...] (Skolverket 2019, s. 7).

5 Tidigare forskning

I den vetenskapliga litteraturen redovisas flera undersökningar, som har gjorts för att se hur digitala verktyg påverkar elevers lärande. Flera forskare har undersökt påverkan på elevernas ordinläring med hjälp av någon form av digital ordbok.

Flera forskare som (Hakim et al. 2018; Kilickaya och Krajka 2010) hävdar att elever som använder digitala ordböcker visar ett bättre resultat än elever som använder tryckta ordböcker. Maden (2020) poängterar att elevernas ålder har betydelse för deras attityder gentemot tryckta respektive digitala ordböcker

Att elevers läsförmåga kan ökas genom användning av iPads finner Hughes (2013).

Teknologi har använts i olika former i språkundervisningen: Från kassett, för att eleverna ska lyssna på ljud, till dagens användning av Googleklassrum och Googledokument för att skriva texter och för att få feedback. Olika former av övningar finns digitalt på internet och World Wide Web. Nästan alla som har tillgång till internet kan göra ett eller flera prov digitalt hemma, de kan kontakta andra och lära sig tal och grammatik.

Det stämmer överens med kursplanen i engelska (2017):

[...]Strategier för att stödja kommunikation..... Digitaliseringen ger rika möjligheter att kommunicera oberoende av tid och rum och erbjuder olika möjligheter att använda digitala verktyg[...] (Kursplanen i engelska .2017, s.7)

Under lång tid har skolor, universitet och institut övervägt att använda teknologi som en viktig del av utbildningen; de skapar utrymme för att eleverna kan använda teknologi på ett bra sätt.

Nu söker eleverna information på internet, skriver i Word och använder olika program när de ska göra en presentation. Enligt Estling (2009) hade flera tidigare, och även nu, en negativ bild av barn som använder internet, de internetanvändande barnen skulle vara de som mobbar och har spelmissbruk. Men man kan inte förneka det faktum att internet har hjälpt flera att lära sig mycket teknologi, språk och kultur (ibid.).

Enligt en studie av Aysel och Zehra (2018) är vokabulärläring med hjälp av teknologi positivt. Nästan alla elever har nu mobiler och de textar varandra till exempel via Snapchat, Instagram och Telegram; enligt Lu (2008:515) hade nästan 3 miljarder SMS skickats i Taiwan under 2005. Lu ser att eleverna lärt sig mer engelsk vokabulär via mobiler (Lu.2008:515).

Laufer och Shmueli (1997) ser att eleverna kan lära sig flera ord med hjälp av en text inom kort tid och kan behålla orden under en lång tid. Nugraha.G. et al (2018) framhåller att låg nivåelever har gynnats av GT-användning. De påpekar att eleverna har lärt sig mer vokabulär och att eleverna tycker att det var lättare att använda GT än en traditionell ordbok. Enligt Samira och Afs. (2014) hade elever som använde programvara visat ett bättre resultat gällande vokabulärläring, jämfört med andra grupper som jobbade enligt en traditionell metod. Ett experiment visade att användningen av mobiltelefon hjälper eleverna att lära sig fler engelska ord (Fatimah Ali et al .2017, s.264). Yasemin (2016) sammanfattar:

[...]Även om Google Translate-programmet har ansetts som det grundläggande översättningsprogrammet, menas det här egentligen att alla databaserade översättningsprogram visar samma resultat. Det skulle vara fel att säga att denna typ av översättningsprogram är helt negativa. Det är dock ett faktum att det kan vilseleda de nya eleverna på ett främmande språk och driva dem till lathet[...] (Yasemin 2016, s.88) (Egen översättning).

Vickie och Amber (2019) anser att flera appar, som GT och Microsoft Translator, hjälpte både eleverna och lärarna att kommunicera med varandra. Creese (2017) framhåller att tryckta ordböcker ofta ger mer detaljerade beskrivningar av respektive ord än digitala ordböcker gör; å andra sidan kan digitala ordböcker vara snabbare att förklara betydelsen på nya ord (neologismer) än tryckta ordböcker. Enligt Cojocnean (2015) finns det hos rumänska studenter en god bas för att lära sig ord med hjälp av text, men de saknar – i stor utsträckning – erfarenhet av att använda digitala verktyg.

Zhang (2019) hävdar att enspråkiga engelska modersmålstalare i ordförståelsetest med mobila ordböcker hade bättre resultat, medan de flerspråkiga hade en bättre utveckling. Al-Harbi (2012) framhåller av erfarenhet av att använda ordbok kan påverka de lärandes förmåga. Jafari (2017) visar att det behövs olika strategier för att lära sig ord: de lärande som kombinerade olika strategier lyckades bäst. Digitala ordböcker har möjligen inte haft ett positivt inflytande på alla lärandes läsförståelse och memorering (Kobayashi 2006). En pedagogisk reflektion angående elektroniska ordböcker erbjuder Kobayashi (2006), som har funnit att de lärande behöver träning för att rätt kunna använda ordböckerna.

6 Metod

I detta avsnitt kommer jag att berätta om vilken metod som jag använder i undersökningen.

En forskare kan använda kvantitativa och/eller kvalitativa metoder som insamlingsmetoder. De metoderna samlar data på olika sätt. Jag har valt kvantitativ metod i form av experiment med två test i tre steg; förberedelse, test 1 och test 2 för att samla data för min undersökning. De två testen var båda flerdelade. Testen bestod av flera delar.

Det finns olika faktorer som påverkar undersökningar i klassrummet (Rodgers 2014, s.78). Kvantitativa metoder passar bäst i föreliggande undersökning, eftersom jag ska mäta hur många ord eleverna har lärt sig. Experimentet i föreliggande studie kommer att göras med hjälp av texter och enstaka ord. Många experiment har redovisats i den tidigare forskningen, som undersöker ordkunskapsutveckling. Flera fokuserar på uttal, stavning eller användning av ord, beroende på ordklass. I denna undersökning analyseras ord med numeriska värden (jämför Esaiasson 2017, s.198); jag gör ett kvasiexperiment.

6.1 Värdering av undersökningens kvalitet

I detta avsnitt kommer jag att berätta om vem som deltagit i min undersökning och varför jag har valt dessa elever. Jag tar också upp frågor om reliabilitet, validitet och generaliserbarhet.

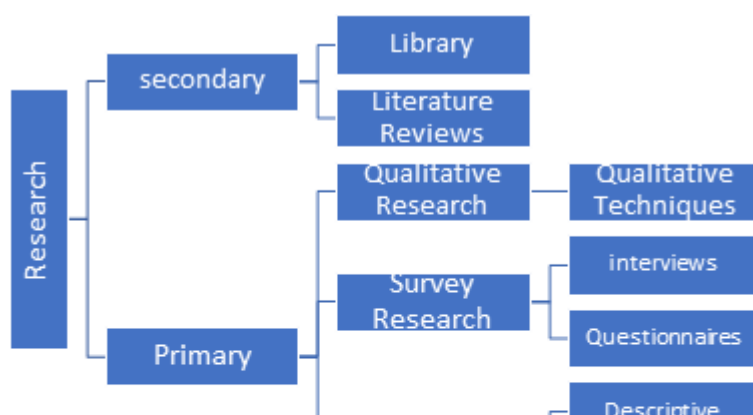
6.1.1 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet

Begreppen validitet och reliabilitet används för att uppskatta hur bra datainsamlingen är. Med validitet mäter jag vad som relevant (i mitt fall är det bara hur många ord har eleverna lärt sig). Med reliabilitet strävar jag efter att säkerställa att resultaten kan upprepas (www.infovoice.se; Esaiasson 2017). Generaliserbarheten diskuteras vidare i diskussionskapitlet.

6.1.2 Kvasiexperiment

Brown och Rodgers (2014, s.125) säger om man har en grupp med skillnader som män och kvinnor eller svenskar och invandrare, är det bra att kategorisera dem i olika grupper (Ibid:125). I min undersökning har jag två grupper; en grupp som ska använda GT (Google Translate) och den andra som ska använda (LBF)lexikon i bokformat. Enligt Brown och Rodgers (2014,s.196) antar flera forskare att det bästa sättet att ta reda på hur någon lär sig språk är genom experiment. Brown och Rodgers refererar till flera hundra experiment i vokabulärläring och med experimenten kan man få fram svar på frågan om varför det är lättare att lära sig vissa ord än andra (Ibid, s.196).

När två grupper ska jämföras vad gäller individuell förmåga att minnas ett ord kallas det kvasiexperiment (Quasi-Experimental) (Brown & Rodgers. 2014, s.214) (se figur 1).

Figur 1. Översiktliga forskningskategorier (efter Brown & Rodgers.2014)

6.1.3 Urval

Brown och Rodgers (2014, s.212) hävdar att forskning om andraspråksundervisning inte kan ha en slumpmässig grupp av elever, eftersom lärare eller forskare arbetar med en redan befintlig grupp och därför kallar de en sådan undersökning kvasiexperimentell; det kan inte bli ett rent eller riktigt experiment på grund av detta.

I min undersökning har jag en redan befintlig grupp, nämligen flera elever från olika länder. Alla elever är utan svenskt betyg i engelska, men flera av eleverna har studerat engelska tidigare i sina hemländer. I Sverige deltar dessa elever i undervisning i engelska, eftersom det är ett obligatoriskt ämne (Skolverket 2019/2020). Eleverna på IM-programmet ska även delta i alla andra ämnen, enligt deras schema. Programmet (IM) fokuserar mest på svenska som andraspråk för de här eleverna. De har dessutom tre timmar (180 minuter) engelska varje vecka. I klassen finns det en grupp i engelska: En grupp har kommit så långt att de kan få betyg (i grundskolan åk 9) och de kommer att ingå i undersökningen. I min undersökning ingår alltså 7 elever. En del av dessa 7 elever har studerat engelska i sitt hemland mer än 6 år, en del har studerat engelska 3 år. På IM-programmet har skolan elever som har varit i Sverige i tre år, en del har varit här i bara ett år. Alla elever har datorer och alla datorer har inloggning till internet. Gruppen består av elever från olika länder, med olika kulturell bakgrund och olikartad skolhistoria.

Jag har delat min undersökningsgrupp i två undergrupper, LBF-gruppen (gruppen Lexikon i bokformat) och GT-gruppen (gruppen Google Translate). LBF-gruppen består av 3 elever, två pojkar och en flicka. Pojkarna var 16 och 17 år gamla och de är från Afrika. En av dem hade lärt sig engelska under tre år i Sverige, enligt lärarens bedömning hade han en god ordkunskap på engelska, men behövde utveckla sin skriftliga färdighet. Den andra pojken placerades i den här gruppen enligt lärarnas bedömning, eftersom han var på väg att få betyg i engelska årskurs 9. Flickan behövde utveckla sina förmågor att skriva och att prata engelska. I GT-gruppen finns fyra elever från Afrika, Asien respektive Amerika.

6.2. Genomförande

Genomförandet av min undersökning är komplext; för att jag ska få bra resultat hade jag två test med två olika grupper (tre respektive fyra elever per grupp). Eleverna gjorde två test: De använde två olika typer av ordböcker, nämligen digital ordbok respektive tryckt ordbok. Vid det första testet använde den ena elevgruppen en tryckt ordbok, medan den andra elevgruppen använde Google Translate (GT). Vid det andra testet, som genomfördes två veckor senare, hade ingen av eleverna tillgång till någon ordbok.

6.2.1 Förberedelser

I det här avsnittet beskriver jag hur jag förberett eleverna inför förtestet.

Sedan tidigare känner jag till att dessa elever inte brukar använda lexikon i bokformat (LBF). Innan undersökningen började hade jag tillsammans med eleverna en ordbok för att lära dem hur de använder LBF, alla elever fick egna LBF. Tillsammans jobbade eleverna med att hitta flera ord i ordboken. Jag visade eleverna hur man kan hitta ett ord i ordboken; man behöver känna till alfabetet, och sedan behöver man veta vilken ordklass man ska använda och i vilket sammanhang man skall använda ordet. Sedan började eleverna att öva på några ord som jag hade förberett. För en del elever var det intressant, andra kände att det var svårt och en del tyckte att det var lätt. Eleverna hade jobbat med tio ord och till slut kunde de hitta alla orden i ordboken. Jag fick några kommentarer från eleverna som ” Det är inte kul att hitta ord på detta sätt, det är lättare att hitta ord online”. En annan elev sade ” Det är fantastiskt att jobba med ordboken ”. Några elever började att spekulera kring resultaten, en av dem sade ”Jag tror att GT är bättre”, en annan sade ” jag tror att ordboken är mer precis än GT”. En känsla som man inte kan mäta är att eleverna var glada i slutet av lektionen. Flera av dem tyckte att de hade lärt sig något nytt. Jag visade även eleverna en digital ordbok, Cambridge Dictionary online(www.dictionary.cambridge.org). I förberedelserna deltog 7 elever.

6.2.2 Datainsamling

Här beskriver jag hur jag har samlat mitt material.

Innan eleverna gjorde förtestet gav jag dem ett digitalt exempel på ordbok, nämligen www.ne.se/ordböcker. Tillsammans med eleverna skrev jag några ord för att visa olika betydelser och ordklasser. Sedan introducerades eleverna till ett lexikon i bokformat av Oreström Bengt (2005).

I förtestet fick eleverna som första steg i uppgift att översätta en text från svenska till engelska. Texten bestod av 45 ord, varav 14 var nyckelord. Nyckelorden bestod endast av substantiv och verb, som är de viktigaste i textens narration.

Nästa steg var att eleverna skriftligt skulle svara på frågor: B, C och D. Fråga B innebar att eleverna skulle matcha det engelska ordet med ett motsvarande svenskt ord, sammantaget 6 uppgifter. Fråga C innebar att eleverna skulle skriva den svenska betydelsen av det engelska

HÖGSKOLAN
DALARNA

ordet, sammantaget 4 uppgifter. Fråga D innebar att eleverna skulle fylla i luckorna i engelska meningar med rätt engelskt ord, sammantaget 4 uppgifter. Alla frågor efterfrågade antingen substantiv eller verb. Frågorna blev gradvis svårare för eleverna från B till D, eftersom de i fråga B skulle matcha orden; där står det engelska och det svenska ordet, ett ord förklarar det andra. I fråga C fanns bara de svenska orden, här skulle eleverna skriva det engelska ordet, eleverna har fortfarande ledtrådar för att gissa orden. I fråga D däremot skulle eleverna skriva det engelska ordet, och här har eleverna endast engelska meningar.

Genomförandet tog 60 minuter. En grupp bestod av tre elever (LBF-gruppen) den andra gruppen består av fyra elever (GT-gruppen). Varje grupp skulle jobba med enbart en form av ordbok, eleverna välja vilken ordbok som de ville jobba med: GT eller LBF.

I det första steget gjorde eleverna textöversättningen, det tog cirka 15 minuter.

I nästa steg skulle eleverna använda ordbok: här skulle eleverna svara på frågorna B, C och D. När eleverna var klara lämnade de in förtestet. Den här delen tog cirka 45 minuter, det här gäller för dem som behövde längst tid.

Eleverna gjorde eftertestet två veckor senare. Nu skulle eleverna inte använda ordbok. Det var inte möjligt att samla ihop de två grupperna för eftertestet i samma klassrum på samma tid. Den första gruppen, som hade använt LBF tidigare, var de som gjorde eftertestet först. Än en gång informerade jag eleverna om att undersökningen var frivillig, eleverna visade intresse av att vara en del av den. Två dagar senare gjorde den andra gruppen, GT-gruppen, eftertestet.

6.3 Analysmetod

Eftersom grupperna inte var lika stora, har jag valt att räkna ihop elevernas svar på varje fråga och ge procenttal, trots att jag är medveten om att man egentligen behöver en större grupp för att räkna procent. Jag har sammanställt elevernas svar och beräknat medelvärden, för att se allmänna tendenser i elevernas utveckling. På det sättet underlättar jag jämförelser.

I resultatanalysen gör jag följande:

- 1-Jag räknar de korrekta frågorna jämfört med de felaktiga frågorna.
- 2-Jag jämför elevernas rätt- och fel-svar.
- 3-Jag gör en jämförelse mellan de två grupperna.
- 4-Jag jämför elevernas svar för varje fråga.
- 5-Jag gör en övergripande jämförelse med elevernas svar.
- 6-Jag jämför elevernas svar med och utan ordbok.
- 7- Jag jämför elevernas svar i förtestet och eftertestet.

6.4 Kvantitativ metod/ testens uppbyggnad

HÖGSKOLAN
DALARNA

Här ska jag berätta om hur testen är uppbyggda. Jag kommer även att berätta varför jag har valt en kvantitativ metod för mina undersökningar.

Frågorna på testet baserades på tre punkter som Janis (2010) kallar för ordinlärning med kognitiv strategi: identifikation av ett nytt ord, hypoteser om ordets betydelse och att använda ordet. Frågorna i testet är uppbyggda enligt dessa tre punkter.

Fokus är bara på ord, grammatiken och innehållet ska inte testas, målet är bara att undersöka hur många ord eleverna kan översätta och att se om översättningen blir korrekt, sett till stavning, betydelse och form. En liknande kvasiexperimentell undersökning om vokabulärläring med två grupper har gjorts av Fatimah Ali et al (2017).

Resultaten från de olika testen kommer att jämföras i resultatkapitlet.

7 Forskningsetik

Under denna rubrik beskriver jag vilka regler som styr min undersökning.

Humanistiskt-samhällsvetenskapliga forskningsrådet rekommenderar en rad forskningsprinciper (Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning 2002). Det finns fyra krav på forskning som berör individskyddskravet:

1-*Informationsbrevet*: I brevet ska forskaren informera de deltagande om syftet med forskningen och att deras deltagande är frivilligt och det när som helst kan avbrytas.

2-*Samtyckeskravet*: Forskaren ska få deltagarnas samtycke, och ibland behövs också förälders eller vårdnadshavares samtycke.

3-*Konfidentialitetskravet*: Uppgifter om deltagarna ska skyddas och endast behöriga skall kunna ta del av dem. En enskild person ska inte kunna identifieras av utomstående.

4-*Nyttjandekravet*: Uppgifter om deltagarna ska bara kunna användas för forskningsändamål. Eleverna informerades om forskningen och jag fick deras samtycke (Esaïasson et al 2017, s.354).

Eleverna informeras att deltagandet är frivilligt.

Eleverna ska de förstå att deltagandet i undersökningen inte påverkar deras betyg eller resultat på vanliga engelska lektioner.

8. Resultat

I resultatanalysen räknar jag elevernas rätt- och fel-svar på frågorna på olika sätt.

Dels räknar jag de korrekt besvarade frågorna och jämför dem med de felaktigt besvarade frågorna. Dels gör jag en jämförelse mellan de två elevgrupperna. Jag gör även en övergripande jämförelse mellan elevernas svar. Elevernas svar med och utan ordbok jämförs också. Slutligen jämförs elevernas svar i både förtestet och eftertestet.

8.1 Förtest med tryckt respektive digital ordbok

8.1.1 Textöversättning

I elevernas textöversättning (fråga A) ser jag att de har visat förmåga att använda båda formerna av ordböcker, GT (Google Translate) respektive LBF (Lexikon i bokformat).

Elev	Rätt ord av 14	Fel ord av 14
1- GT	14	0
2- GT	13	1
3- GT	13	1
4- GT	13	1
5-BFL	12	2
6-BFL	14	0
7-BFL	13	1

Tabell 1. Nyckelordens översättning med hjälp av ordbok

De två elevgrupperna har lyckats att översätta texten från svenska till engelska. När man läser deras engelska texter förstår man textens innehåll. Eleverna har lyckats att översätta nyckelorden i texten, se tabell 1. GT-gruppen lyckades uppnå 94,6% (53 rätt av 56 möjliga) med ordbok medan LBF-gruppen lyckades nå 92,9% med ordbok (39 rätt av 42 möjliga).

8.1.2 Svar på frågor

I det här avsnittet kommer jag att beskriva vad det är för ytterligare frågor i förtestet och hur eleverna svarat på frågorna. (Frågorna finns i bilaga 4.)

Utgående från resultatet ser jag att eleverna som använde GT svarade på fråga B med 70 % rätt. Se figur 1. För att svara på fråga B följde eleverna nästan samma strategi som när man hittar ett ord i en ordbok; det finns ett svenskt ord och det motsvarande engelska ordet som eleven ska översätta. LBF-gruppen, som använder tryckt ordbok, har svarat 100 % rätt på fråga B. Resultatet visar att de som använder LBF svarar rätt i större utsträckning bättre än GT-gruppen.

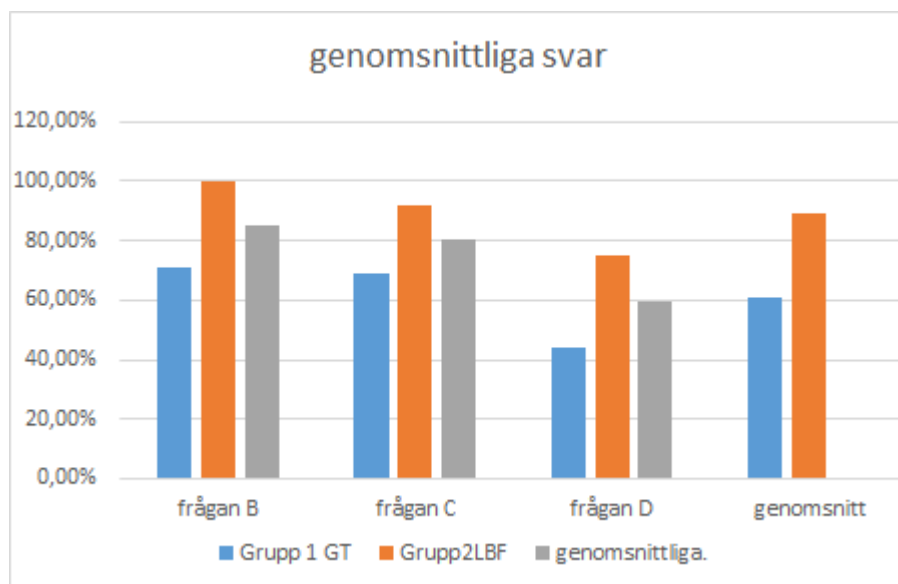
Fråga C gick ut på att skriva det motsvarande engelska ordet till det svenska. För fråga C svarade GT-gruppen med ordbok 68,7 % rätt. LBF-gruppen svarade på fråga C med 91,6% rätt, när de använde tryckt ordbok.

Uppgiften i fråga D var för eleverna att fylla luckorna med rätt ord eller liknande passande ord. På fråga D svarade GT-gruppen med 43,7% rätt (se figur 1.1). LBF-gruppen svarade, med tryckt ordbok, på fråga D med 75 % rätt.

	Grupp1 GT	Grupp 2 LBF	genomsnittliga
frågan B	70,83%	100,00%	85,42%
frågan C	68,75%	91,67%	80,21%
frågan D	43,75%	75,00%	59,38%
genomsnitt	61,11%	88,89%	

Figur 1.1 visar elevernas svar med ordbok

Den genomsnittliga procenten rätta svar för GT-gruppen på alla frågor var 60,8 % med ordbok. För LBF-gruppen var den genomsnittliga procenten, andelen rätta svar, 89,6% med ordbok. Se figur 1.2.

Figur 1.2 visar elevernas genomsnittliga svar på frågorna B, C och D

Motsvarigheten till de här presenterade talen, de absoluta värdena, återfinns i bilagorna 1 och 2.

8.2 Eftertest utan ordbok

8.2.1 Textöversättning

I det här avsnittet beskriver jag elevernas försök till textöversättning i det eftertest som eleverna har gjort efter två veckors undervisning.

Man ser olika resultat på elevernas översättningsförsök utan ordbok: En del elever (LBF-gruppen) lyckades översätta alla nyckelord i texten, medan den andra gruppen (GT-gruppen) visade svagt resultat, se tabell 2.

	Elev	Rätt ord av 14	Fel ord av 14
	1-GT	0	14
	2- GT	9	5
	3- GT	5	9
	4-GT	2	12
	5-LBF	14	0
	6-LBF	14	0
	7-LBF	14	0

Tabell 2. Nyckelordens översättning utan ordbok

Om man jämför resultaten från de olika översättningsförsöken (se tabell 2), ser man skillnader i de olika försöken med och utan användning av ordbok. GT-gruppen svarar rätt med 30,3% (totalt 17 rätt av 56 möjliga) utan ordbok. Här ser jag 66,1% skillnad på resultaten utan ordbok jämfört med resultaten från användning av ordbok. Utan ordbok svarar LBF-gruppen 100 % rätt; det betyder att de utvecklas med 7,2 %.

Resultaten från eftertestet visar alltså att de elever som använde tryckt ordbok har lärt sig fler ord än de elever som använde digital ordbok.

8.2.2 Svar på frågor

Här beskriver jag elevernas svar på frågorna B, C och D i eftertestet, utan ordbok.

På fråga B svarade GT-gruppen utan ordbok med 75 % rätt, vilket är en skillnad på 5 %, se figur 1. Här ser jag att eleverna lärt sig fler ord.

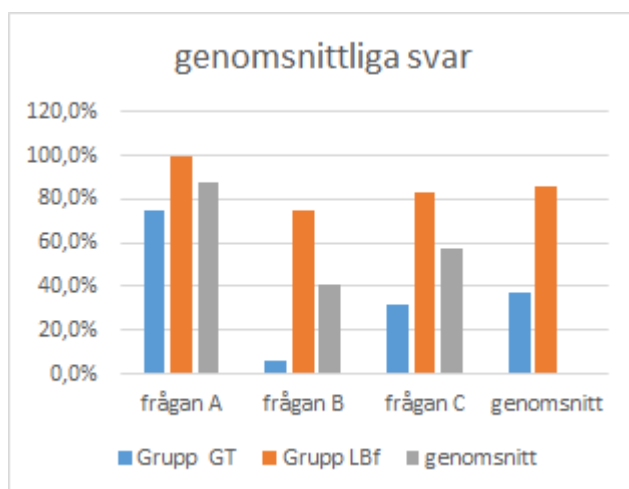
På fråga C, där eleverna skulle skriva det engelska ordet, ser jag en stor skillnad i resultat: De som använder LBF visar ett bättre resultat än den andra gruppen (GT-gruppen). Se figur 2. LBF-gruppen svarade 75 % rätt utan ordbok och här ser jag en skillnad på 16,6 %. GT-gruppen svarade 6,25 % rätt utan ordbok, och här ser jag en stor skillnad på 62,4%.

På fråga D svarar GT-gruppen 31,25% rätt i eftertestet utan ordbok (se figur 2). Här ser jag en skillnad på 12,5%. LBF-gruppen svarar 83,3% rätt i eftertestet utan ordbok. Här ser jag ett förbättrat resultat, 8,3 %. När det gäller frågan D ser jag att LBF-gruppen har lyckats bättre än GT-gruppen både i testet med ordbok och i testet utan ordbok.

	Grupp GT	Grupp LBF	genomsnitt
frågan B	75,0%	100,00%	87,5%
frågan C	6,25 %	75,00%	40,6%
frågan D	31,25%	83,33%	57,3%
genomsnitt	38 %	86 %	

Figur 2.1 Svar på frågor utan ordbok

Den genomsnittliga procenten för GT-gruppen utan ordbok är 37,4%. För LBF-gruppen är den genomsnittliga procenten 86,1% utan ordbok.

Figur 2.2 Svar utan ordbok för båda grupperna

Enligt resultatet ser jag att eleverna som använder LBF har visat ett bra resultat på de två testen, testet som genomfördes direkt efter textöversättning och det andra som genomfördes två veckor senare. Eleverna som använder GT har visat bra resultat med textöversättningen, men resultatet på testet två veckor senare visar ett sämre resultat jämfört med testet med hjälp av GT.

9. Diskussion

9.1 Metoddiskussion

Med en annan metod hade jag kunnat få ett annat resultat: Om jag till exempel hade haft en större grupp, skulle jag få ett mer tillförlitligt och mer generaliserbart resultat. Men frågan är, vad mängden betyder.

Fler test behövs för att utröna om och hur eleverna kan lära sig ord genom att använda olika typer av ordböcker.

Jag hade kunnat göra undersökningen på ett annat sätt, till exempel: Jag hade kunnat intervjua eleverna och göra en bedömning av deras muntliga förmåga, i stället för att göra ett skriftligt prov. Å andra sidan är det dock möjligt att elever hade haft förmåga att muntligt använda ett ord, men inte skriftligt. På grund av den tid som stod till förfogande har jag valt att göra undersökningen kvantitativ; risken finns att en kvalitativ undersökning hade kunnat ta längre tid. En annan metod hade kunnat visa något annat resultat för elevernas ordinläring, vilket jag kommer att behandla i nästa avsnitt.

9.2 Resultatdiskussion

Det kan finnas flera faktorer som påverkar resultaten.

Ett exempel på Vygotskijs begrepp ZPD är när läraren eller vårdnadshavaren stöttar barnet för att bygga dess kompetens. På motsvarande sätt ser jag GT (Google Translate) som ett sätt att stötta eleven i zonen mellan att kunna och att inte kunna; jag har gjort pilotstudier, för att undersöka elevernas förmågor med respektive utan GT.

Många av de undersökta eleverna, som använder någon form av digital översättning, tror att den fungerar bra, och att den är lätt att använda. Jag tror att GT varit till hjälp för eleverna att översätta texten, eftersom jag ser en stor skillnad på elevernas resultat i för- och eftertesten; det stämmer överens med vad andra forskare (Aysel och Zehra 2018; Samira och Afs. 2014) har kommit fram till. Jag har sett att gruppen som använt GT lyckats att översätta texten, på snarlikt sätt som Hakim et al. (2018) respektive Kilickaya och Krajka (2010) visat. Även Estling (2009, s.61) ser att elever kan lära sig fler ord, när de använder internet.

Enligt Steinberg (2013) introducerades teknik i skolan redan 1980 och nu ser man att eleverna har utvecklats mycket i sin teknikanvändning. Skolan kan inte gå bakåt, eftersom teknologi finns överallt i elevernas liv. Mina elever – även många migranter – använder sina mobiler på ICA och på flera andra affärer, för att översätta ord eller för att förklara något för personalen. eleverna, som använt GT, har visat ett gott resultat med textöversättning vid den första pilotstudien. Att eleverna använder digital ordbok kan hjälpa till med att utveckla elevernas ordförråd/vokabulär enligt Kobayashi (2006). Med användning av GT kunde eleverna översätta flera ord. Det visar, som Aysel och Zehra (2018) har påpekat, att användning av teknologi kan hjälpa med vokabulärläring.

Även om pilotstudierna visat ett resultat, finns det dock en risk att eleverna har lärt sig på ett annat sätt än med hjälp av GT. Eleverna kan ha memorerat några ord. Det kan också vara

resultatet av elevernas eget lärande, eller hans/hennes tidigare förvärvade förmågor på engelska. Den slutsatsen är parallell med Lus (2008, s.515). Resultatet i mina studier tyder dock på att de elever som använder lexikon med bokformat (LBF) i två pilotstudier har visat ett bättre resultat än de som använt GT; den ena pilotstudien genomfördes direkt efter textöversättningen, den andra genomfördes två veckor senare. Det resultatet kan vara en effekt av användning av ordbok. De elever som använt GT hade två veckor senare, när de inte fick använda GT, visat ett sämre resultat jämfört med den första pilotstudien. Jag ser nämligen att eleverna inte har översatt nyckelorden i texten. (Med nyckelord menar jag, som jag nämnt tidigare, de ord som bär innehållet i textens narration.) Min observation är att de elever som använder GT är snabbare med textöversättningen än de som använder LBF.

Enligt Nation (2011) använder elever ordbok för att hitta ords betydelse, men kan ordbok hjälpa med vokabulärlärlningen? Ja, delvis kan en ordbok hjälpa till att förstå texten och hjälpa till med vokabulärlärlning (Nation 2011, s.283). Det ser jag även i min undersökning.

Min undersökning visade att några ord översatts rätt till 100 % i båda grupperna. Det var ord som till exempel "local" och "population". En tolkning kan vara att eleverna lärt sig några ord med ordbok. En annan tolkning är att likheten mellan några ord på svenska och andra (ekvivalenta) ord på engelska har hjälpt eleverna att gissa ordens betydelse, vilket gäller till exempel ordet "lokal" och "local". En tredje tolkning är att de testade ordens ordklass haft betydelse för elevernas förmåga att översätta orden (liksom hos Brown och Rodgers 2014, s.196) där några undersökningar fokuserar på ordklass). Det behövs fler undersökningar för att bestämma vilken tolkning som är lämplig.

Om jag jämför min första testserie med min andra testserie, det vill säga den där eleverna arbetar utan ordbok, visar min undersökning att eleverna arbetar snabbare med en form av ordbok, när de översätter en text eller jobbar med frågor; det är nästan samma resultat som Groves och Mundt (2015, s.113) kommit fram till. Eleverna visade några svårigheter att använda ordbok i bokformat: det tog längre tid för några elever att hitta ord i ordboken och även att översätta texten, i jämförelse med när andra elever använde GT. Min undersökning visar att en del elever inte ville använda ordbok i bokformat, eftersom de hade svårigheter med användningen; det säger även Nugraha G et al. (2018). Eleverna behöver alltså lära sig hur de ska använda ordboken; också Cojocnean (2015) och Kobayashi (2006) betonar lärandets betydelse. Snarlikt påpekar Nation (2011, s.289) att eleverna behöver lära sig hur man kan använda ordbok.

Med en annan metod hade jag möjligen fått ett annat resultat. Med en annan grupp, med annan bakgrund och kultur, hade jag kanske fått ett annat resultat. Till exempel kan skillnaden antas vara stor, om eleverna har tillgång till arabiska och/eller germanska kulturer och språk eller ej.

På skolan använder eleverna och lärarna engelska som ett gemensamt undervisningsspråk under lektionerna i engelska. Det finns därför en risk att jag i testet använt några eller flera ord som eleverna redan känner till; det kan ha påverkat resultatet. De elever som deltog i pilotstudien kom dock från olika bakgrunder med olika skolspråk.

Ifall jag haft en grupp elever med enbart svenska som förstaspråk, till exempel elever som är födda i Sverige och fått utveckla sin svenska sedan födelsen, hade resultaten sannolikt blivit annorlunda. Man hade till exempel kunnat förvänta sig att resultaten i så fall blivit bättre, eftersom de svenska och engelska språken ligger nära varandra.

Elever med en annan bakgrund, till exempel bildningsbakgrund, hade kunnat producera andra resultat. Det gäller till exempel svenska elever med föräldrar med tillräcklig utbildning i engelska. Det kan också vara en fråga om kulturer: beroende på om eleverna kommer från en stor stad, en liten by eller ett läger, kan de visa ett annat resultat. Även elevernas förkunskaper, såsom utbildning, kan påverka studiens resultat. Till exempel hur ofta eleverna tidigare använt en bildordbok respektive en digital ordbok kan också förändra resultaten; de kan ha större eller mindre framgång med elektroniska ordböcker.

Som jag nämnt, finns det flera faktorer som kan inverka på elevernas förutsättningar att lära sig ord och att använda ordlista. Jag tror till exempel att elevernas tidigare utbildning skulle visa effekt på elevernas svar; det antyder nämligen Cojocnean (2015). Till elevernas förutsättningar hör också deras användning av digitalt material utanför klassrummet: Eleverna jobbar mest med digitalt material på internet för att läsa eller lyssna till texter och för skrivarbete. En del av eleverna använder även GT (Google Translate) eller Bing Translate i klassrummet för att förstå texter eller hitta ords betydelse på svenska eller på modersmålet. Eleverna använder GT, men de använder inte ordbok i bokformat.

Eleverna i min undersökning lärde sig i praktiken två olika språk samtidigt (engelska och svenska); tillsammans med deras modersmål kan det också påverka elevernas förmåga att lära sig nya ord, eftersom eleverna sannolikt inte använder engelska hemma, i tillräcklig omfattning. Även elevernas sociala situation kan påverka deras inläring, liksom elevernas hälsa, familjesituation och trivsel i skolan eller, mer specifikt, i klassrummet. Läraren kan ha viss kännedom om elevernas bakgrund och utmaningar i lärandet, men har ändå uppdraget att kompensera detta, även om det inte är möjligt att göra det fullständigt. Eleverna har själva fått välja om de ville använda GT eller tryckt ordbok. Flertalet elever har valt att använda GT i pilotstudien, men några har använt tryckt ordbok. Jag tror att elevernas möjlighet att välja påverkat resultaten, kanske på ett positivt sätt.

Jag tror en större grupp elever hade bidragit till högre generaliserbarhet, i min undersökning hade jag bara 8 elever. Validiteten var hög, eftersom eleverna haft möjlighet att använda två olika typer av ordböcker. Reliabiliteten var också hög, eftersom varje elev har deltagit i olika

test. Som jag har nämnt i avsnittet om urval, gick alla elever på samma program. Samtliga elever i klassen deltog i undersökningarna.

Ordens betydelse kan också spela en roll för om orden är lätta eller svåra att lära sig. Några elever har med sig många ord redan innan börjar de pilotstudien, medan andra elever inte hade samma ordförråd. En del elever kan förstå orden i texten, även om de kanske inte kan formulera en hel mening på engelska.

Slutligen kan resultaten från en mindre kommun i norra Sverige inte ge en rättvisande bild av hela Sverige; på samma sätt skulle resultaten från hela Sverige inte kunna ge en rättvisande bild av hela världen, trots att resultaten kan vara relevanta för hela världen.

10 Utblick och vidare forskning

I Utblicken talar jag om utmaningar som möter och vilka möjligheter som finns för att utveckla undersökningen.

Eftersom mitt arbete är ett pedagogiskt arbete, har mitt fokus varit på användningen av ordböcker; det vore värdefullt att få kombinera lexikologiska och lexikografiska aspekter med pedagogiska. Som det skrivs i lexicon (2021) om "lexicology": The activity or occupation of compiling dictionaries.

Jag skulle vilja att göra flera test på flera sätt: Ett test som kan bedöma hur eleverna kan använda ordet och skriva ordet. Att testa en text som visar hur eleverna kan använda ordet.

I test hade vi bara testat en del vokabulär, och naturligtvis kan vi inte testa om eleverna redan känner till orden från början. Jag skulle gärna ha ett annat test med flera elever. Att testa elevernas skriftliga kunnighet är ett mål som kan visa om eleverna har lärt sig att skriva orden.

En muntlig presentation kan visa att eleverna kan komma ihåg ett ord, de kan kommunicera med ett nytt ord. Att använda orden i olika situationer visar elevens förmåga att använda orden.

Att använda både kvalitativa och kvantitativa metoder, kan också ge mig mer information om elevens kunnighet. En intervju kan bli ett bra indicium på att eleven kan ett ord. Med flera frågor och svar från eleven kan jag säkrare bedöma om eleven kan ett ord på riktigt. Det kan vara värt att undersöka om eleven kan ge flera synonymer på ett ord. En fri text som visar elevens förmåga att skriva kan visa hur många ord eleven kan och hur eleven kan använda ord.

En djupare undersökning som kan undersöka elevernas bakgrund, pågående undervisning, typisk inlärningsmiljö och flera pilotstudier är att rekommendera. På motsvarande sätt är det inte bara elevernas situation som behöver undersökas, eftersom även de tekniska

HÖGSKOLAN
DALARNA

förutsättningarna förändras. GT (Google Translate) utvecklas ständigt och snabbt, nu ser man olika ordbetydelser och flera exempel på samma ord, och det kanske kan hjälpa eleverna att lära sig fler ord. Eleverna är medvetna om digitala verktyg i sin vardag, och det kan vara svårt att motivera dem att använda tryckta ordböcker. Eftersom eleverna brukar använda någon form av digital ordbok, behöver läraren och eleverna komma överens om vilken digital ordbok som eleverna kan använda. Enligt några undersökningar (Samira & Afs 2014; Josefsson 2011, s.22) har ordboken hjälpt eleverna att lära sig ord. Men frågan är om ordboken hjälpt eleverna att lära sig de svåraste orden eller inte. På samma sätt kan man fråga sig vilka ordkunskaper och ordförmågor eleverna har med sig innan de börjar experimentet; det kan påverka resultatet. Som lärare funderar jag på om eleverna bara skall använda en form av ordbok i klassrummet eller om de får välja vilket som är bäst för dem. I min undervisning har jag noterat att eleverna vill använda någon form av digital ordbok, av olika orsaker som vi har nämnt tidigare.

Å andra sidan vill jag lyfta fram idén om pilotstudier: Nation ser att en korttids-pilotstudie (short-term-study) inte kan visa hur många ord som har lärts in men att den enbart visar hur eleven har lyckats med det aktuella arbetet (Nation 2011, ss.373–374). Jag tror därför att flera experiment med fler elever på olika nivåer kan ge oss en bättre bild på vad som är bäst för våra elever, när det kommer till vilken ordbok de ska använda.

Eftersom teknologin utvecklas hela tiden, blir min uppgift som lärare att hjälpa eleverna att utveckla sig hela tiden. Läraren kan inte stoppa teknologifloden, men i undervisningen kan läraren använda teknologin för att förbättra elevernas utbildning. Å andra sidan behöver vi som lärare ständigt fundera på hur teknologi kan utveckla elevernas lärande.

Källförteckningen

Al-harbi, Bader Ibrahim. 2012. *An investigation into dictionary use by Saudi tertiary EFL students*, University of Exeter.

Aysel Şahin Kızıl & Zehra Savran .2018. *Assessing self-regulated learning: The case of vocabulary learning through information and communication technologies*, *Computer Assisted Language Learning*, 31:5-6, 599-616, DOI: 10.1080/09588221.2018.1428201

Aitchison, Jean. 1990. *Words in the mind*. Bodmin: Harmond Ltd.

Brown, James & Rogers, Theodore. 2014. *Doing Second Language Research*. Oxford University Press: New York.

Carter, Ronald & Michal, McCarthy. 1988. *Vocabulary and Language Teaching*. Longman Group UK Limited.

Creese, S. 2017. *Lexicographical Explorations of Neologisms in the Digital Age. Tracking New Words Online and Comparing Wiktionary Entries with 'Traditional' Dictionary Representations*. Unpublished PhD Thesis. Coventry: Coventry University Longman Inc: New York.

Cojocnean, Diana Maria. 2015. *The vocabulary learning behavior of Romanian high school students in a digital context*. University of Exeter. <http://hdl.handle.net/10871/18199>

David Rose & JR Martin .2013. *Skriva Läsa Lära genre, kunskap och pedagogik*. Hallgren & Fallgren AB

Esaiasson, Peter. et al. 2017. *Metodpraktikan*. Wolters Kluwer AB: Stockholm.

Estling, Maria. 2009. *Lära engelska på internet*. Studentlitteratur AB: Lund.

Fatimah, Ali. et al. 2017. *Effect of Technology on Vocabulary Acquisition Enhanced Language Learning of EFL Learners*. URL: <http://dx.doi.org/10.7575/aiac.ijalel.v.6n.3p.262>

Foley, Stephen Merriam .1994. *Coming to Terms: Thomas Elyot's Definitions and the Particularity of Human Letters*. *ELH [English literary history]* 61(2), ss. 211-230. [doi:10.1353/elh.1994.0013](https://doi.org/10.1353/elh.1994.0013).

<https://muse.jhu.edu/article/11242/summary>

Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning 2002.

Gibbons, Pauline. 2010. *Lyft Språket Lyft Tänkandet*. Hallgren & Fallgren AB: Stockholm.

Gibbons, Pauline. 2016. *Stärk språket Stärk lärandet*. Hallgren & Fallgren AB: Stockholm.

Groves, Michael & Mundt, Klaus. 2014. *Friend or foe? Google Translate in language for academic purposes*. <https://doi.org/10.1016/j.esp.2014.09.001>

Hakim, M.; Abidin, M. and Bahari, A. 2018. *Dictionary Use to Increase Students' Vocabulary Mastery: Electronic Dictionary or Printed One? In Proceedings of the 1st Bandung English Language Teaching International Conference - Volume 1: BELTIC*, ISBN 978-989-758-416-9, pages 150-159. DOI: 10.5220/0008215001500159

Hossein Bahri, Tengku Sepora .2016. *Google Translate as a Supplementary Tool for Learning Malay: A Case Study at University Sains Malaysia*. *Advances in Language and Literary Studies*. ISSN: 2203-4714. Vol. 7 No. 3; June 2016. Doi:10.7575/aiac.all.v.7n.3p.161

Hughes, T. 2013. *Understanding the impact of an iPad on the reading experience of struggling adolescent readers*. [Doktorsavhandling] Birmingham: University of Birmingham. Tillgänglig på Internet: <https://ethos.bl.uk/OrderDetails.do?uin=uk.bl.ethos.577855>
Hämtad: 20 augusti 2020

Jafari, Nuzhat 2017. (PhD thesis) *The role of vocabulary learning strategies in lexical progression in an ESL context*. University of Bedfordshire.

Janis M Harmon, Elizabeth Buckelew-Martin and Karen D. Wood. 2010. *The Cognitive Vocabulary Approach to Word Learning*. National Council of Teachers of English. : <https://www.jstor.org/stable/20787701>.

Josefsson, E.2011. *Contemporary Approach to translation in the classroom. A study of students' attitudes and strategies*. Högskola Dalarna.

Kilickaya, F., & Krajka, J. . 2010. *Comparative Usefulness of Online and Traditional Vocabulary Learning*. *Turkish Online Journal of Educational Technology - Tojet*, 9, 2, 55-63.

HÖGSKOLAN
DALARNA

Kobayashi, Chiho M.A.2006. *THE USE OF POCKET ELECTRONIC DICTIONARIES AS COMPARED WITH PRINTED DICTIONARIES BY JAPANESE LEARNERS OF ENGLISH*. The Ohio State University.

Laufer, B. & Shmueli, K. 1997. *Memorizing New Words: Does Teaching Have Anything To Do With It?* RELC Journal. Volume: 28 issue: 1, page(s): 89–108. Issue published: June 1, 1997. <https://doi.org/10.1177/003368829702800106>

Lexico (2021). Oxford: Oxford English Dictionary.
Hämtat: 14 januari 2021.
Hämtat från: <https://www.lexico.com/definition/lexicography>

M. Lu 2008. *Effectiveness of vocabulary learning via mobile phone*. National Keelung Vocational High School, Keelung City, Taiwan.
doi: 10.1111/j.1365-2729.2008.00289.x

Maden, A. 2020. *Comparison of student attitudes towards printed and digital dictionary Use: A case of middle school*. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 16, 2, 835-848.

Maltén Arne. 2000. *Det pedagogiska ledarskapet*. Studentlitteratur AB.

Nation, I.S.P.2011`*Learning Vocabulary in another Language* .Cambridge University Press: Cambridge.

Nugraha, G., Ratnawati, & Surachmat. 2018. *Exploring low and high students' perception on engaging e-dictionary in mastering vocabulary: Cross-sectional survey*. *Indonesian EFL Journal*, 5(1), 37-44. doi: 10.25134/iefj.v5i1.1609.

Oreström Bengt. 2005. *Svenska ordboken*. Studentlitteratur AB.

Polias, J. Lindberg, I., Rehman, K. 2017. *Stöttning på olika nivåer*. Stockholm: Skolverket.
Tillgänglig på Internet:

https://larportalen.skolverket.se/LarportalenAPI/api-v2/document/path/larportalen/material/inriktningar/5-las-skriv/Grundskola/033_nyanlandas-sprakutveckling/del_02/2.%20Olika%20niv%C3%A5er%20av%20st%C3%B6tning.pdf/ Hämtad 22 april 2021

Rensburg Alta, Cobus Snyman & Susan Lotz.2012. *Applying Google Translate in a higher education environment: Translation products assessed*. *Southern African Linguistics and Applied Language Studies*, 30:4, 511-524, DOI: 10.2989/16073614.2012.750824

Robert A., BJork and Judith F. Kroll Source. 2015. *Desirable Difficulties in Vocabulary Learning*. *The American Journal of Psychology*, Vol. 128, No. 241- 252. University of Illinois Press. <https://www.jstor.org/stable/10.5406/amerjpsyc.128.2.0241>

- Samira, P. and Afshin, S. 2014. *The Impact of Using Computer Software on Vocabulary Learning Of Iranian EFL University Students*. URL: <http://dx.doi.org/10.7575/aiac.ijalel.v.3n.4p.23>
- Shu-Chiao, Tsai. 2019. *Using google translate in EFL drafts: a preliminary investigation.*: <https://doi.org/10.1080/09588221.2018.1527361>
- Steinberg John.2013. *Lyckas med digitala verktyg i skolan*. Gothia Fortbildning AB.
- Vickie E. Lake · Amber H. Beisly.2019. *Translation Apps: Increasing Communication with Dual Language Learners*. Early Childhood Education Journal (2019) 47:489–496
<https://doi.org/10.1007/s10643-019-00935-7>
- Vygotskij, I. S., Rieber, R. W., & Carton, A. S. 2016. The Collected Works of L.S. Vygotsky: Volume 1: Problems of General Psychology, Including the Volume Thinking and Speech. New York, NY: Springer.
Tillgänglig på Internet:
<https://public.ebookcentral.proquest.com/choice/publicfullrecord.aspx?p=5575476>.
Hämtad: 15 oktober 2020.
- Xuwei Chen¹, Sandra Acosta, and Adam Etheridge Barry.2016. *Evaluating the Accuracy of Google Translate for Diabetes Education*. doi:10.2196/diabetes.5848.
- Yasemin Darancik.2016. *The Effect of Data-Based Translation Program Used in Foreign Language Education on the Correct Use of Language*. The Turkish Online Journal of Educational Technology – October 2016, volume 15 issue 4
- Zhang, Danyang. 2018.*Mobile-based English dictionaries (MBDs) in Chinese EFL learners' incidental English vocabulary learning: Exploring effectiveness, learners' use and attitude*. Paper presented at The International Conference on English Language Education in the Chinese Context 2018, Hong Kong, China.
- Zhao, W. 2016. *Paradigm of Foreign Language Teaching and Learning: A Perspective of Self-Regulated` Learning Environment Construction*. Open Journal of Social Sciences, 4, 167-177. <http://dx.doi.org/10.4236/jss.2016.45020>

Webbsidor

1-https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet?url=1530314731%2Fcompulsorycw%2Fjsp%2Fcurriculum.htm%3Ftos%3Dgr&sv.url=12.5dfce44715d35a5cdfa219f#anchor_1

2-<http://www.newgeneralservicelist.org/>

3-<https://scientificinquiryinsocialwork.pressbooks.com/chapter/6-2-paradigms-theories-and-how-they-shape-a-researchers-approach/>

4-<https://edtechtheory.weebly.com/constructivism.html>

5-<http://www.unesco.org/new/en/education/themes/strengthening-education-systems/quality-framework/technical-notes/influential-theories-of-learning/>

6-

<https://courses.lumenlearning.com/educationalpsychology/chapter/major-theories-and-models-of-learning/>

7- Educational Psychology. Authored by: Kelvin Seifert and Rosemary Sutton. Located at: <https://open.umn.edu/opentextbooks/BookDetail.aspx?bookId=153>. License: CC BY: Attribution

8- <https://www.psychologynoteshq.com/vygotsky-theory/>

10- <https://www.investopedia.com/terms/t/t-pilotstudie.asp>

11-<https://sg.inflibnet.ac.in/handle/10603/165602>

12-www.ne.se/ordböcker

13-Kommentarmaterial till kursplanen i engelska Reviderad 2017- skolverket.se/publikationer

14-<https://muse.jhu.edu/article/11242>

15- [http://www.bl.uk/learning/resources/oed/50063589\(2\).htm](http://www.bl.uk/learning/resources/oed/50063589(2).htm).

16-www.infovoice.se/fou/bok/10000035.shtml

HÖGSKOLAN
DALARNA

HÖGSKOLAN
DALARNA

Bilagor

Bilaga

1. (Tabell 3. båda gruppernas svar)

GT Grupp	F1	F2	F3	LBF Grupp	F1	F2	F3			
Totalt svar	30	20	20		18	12	12			
Rätt svar	20	13	7		18	11	9			
Fel svar	10	7	13		0	1	3			
Ingen ordbok Grupptest										
Grupp GT						Grupp LBF				
Frågor	1	2	3	4			1	2	3	3/3
B	F	R	R	F	2/4		R	R	R	3/3
	R	R	R	R	4/4		R	R	R	3/3
	R	R	R	F	3/4		R	R	R	3/3
	F	R	R	F	2/4		R	R	R	3/3
	R	R	R	F	3/4		R	R	R	3/3
	R	R	R	R	4/4		R	R	R	3/3
C	F	F	F	R	1/4		R	R	F	2/3
	F	F	F	F	0/4		F	R	R	2/3
	F	F	F	F	0/4		F	R	R	2/3
	F	F	F	F	0/4		R	R	R	3/3
D	F	R	R	F	2/4		R	R	R	3/3
	F	F	F	F	0/4		F	R	R	2/3
	R	F	R	F	2/4		R	R	R	3/3
	F	R	F	F	1/4		F	R	R	2/3
	5/14	8/14	8/14	3/14			10/14	14/14	14/14	

Bilaga 2. Tabell 4. Gruppernas svar på varje fråga)

ordbok och GT Grupp									
Grupp GT					Grupp LBF				
Frågor	1	2	3	4		1	2	3	
B	F	F	R	R	2/4	R	R	R	3/3
	R	R	R	R	4/4	R	R	R	3/3
	F	F	F	R	1/4	R	R	R	3/3
	F	F	R	R	2/4	R	R	R	3/3
	R	F	F	R	2/4	R	R	R	3/3
	R	R	F	R	3/4	R	R	R	3/3
C	R	R	R	R	4/4	R	R	F	2/3
	R	R	R	R	4/4	F	R	R	2/3
	R	F	F	R	2/4	R	R	R	3/3
	F	R	F	F	1/4	R	R	R	3/3
D	R	F	F	F	1/4	R	R	R	3/3
	F	R	F	F	1/4	F	R	R	2/3
	R	R	F	R	3/4	F	R	R	2/3
	F	F	F	F	0/4	F	R	R	2/3
	8/14	7/14	5/14	10/14		10/14	14/14	14/14	

Tabell 5 elevernas totala svar på frågorna

GT	fråga B	Fråga C	Fråga	LBF Grupp	fråga	Fråga	fråga
grupp			D		B	C	D

totalt antal svar	24	16	16	totalt antal svar	18	12	12
totalt rätt svar	17	11	7	totalt rätt svar	18	11	9

testresultat utan ordbok

GT Grupp	fråga B	fråga C	fråga D	LBF grupp	fråga B	fråga C	Fråga D
totalt antal svar	24	16	16	totalt antal svar	18	12	12
totalt rätt svar	18	1	5	totalt rätt svar	18	9	10
totalt fel svar	6	15	11	totalt fel svar	0	3	2

Bilaga 3. Pilotstudien form (text)

Kod.....

A-Översätta texten till engelska.

Minoritetsspråk

I de flesta länder i världen talas mer än ett språk. I en del länder kan det finnas mer än 25 språk som används dagligen av olika delar av befolkningen. De flesta av dessa är lokala språk som inte är officiella eller har någon särskild status.

.....

HÖGSKOLAN
DALARNA

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Bilaga 4. Pilotstudiens frågor

Kod

B- Matcha, välj betydelsen av följande ord:

1-Flesta	a- local
2-Språk	b-used
3-Finnas.....	c- different
4-Används.....	d- Language
5-Olika.....	e- There is/ are
6-Lokala.....	f- most

C-Skriv det engelska ord som betyder:

1-befolkningen

2-en del av.....

HÖGSKOLAN
DALARNA

2-Särskild

4-dagligen

D-Fyll i luckorna med rätt ord:

1-Many people English in Sweden.

2-..... students cannot write good texts.

3-There are manyin Africa.

4-English is anlanguage in many countries.

Bilaga 5. Brev till föräldrar

2019-11-18

Förfrågan om deltagande

Under höstterminen 2019 ska jag Ammar Algiyad skriva mitt examensarbete på lärarprogrammet vid Högskolan Dalarna. Min undersökning kommer att handla om elevens ordkunskaps lärande och jag kommer att använda mig av experimental metod för min datainsamling. Du tillfrågas om deltagande i denna undersökning.

Undersökningens syfte och innehåll

HÖGSKOLAN
DALARNA

Syftet med min undersökning är att se om användning av digital ordbok som Google Translate påverkar engelskaelevernas ordkunskaps lärande i en jämförelse med dem papper ordbok. Området är viktigt att undersöka för att det hjälper både pedagoger och eleverna hitta det bästa verktyg inom främmandespråksundervisning och jag ser fram mot ditt deltagande.

Genomförande

Jag har planerat att 10 elever i IM 19 ska delta i undersökningen. Ditt deltagande kommer att innebära att du/ni ska läsa en text, översätta texten och göra en liten pilotstudie på ordkunskap i engelska. Det kan ta cirka en timme. Undersökningen kommer att presenteras i form av en uppsats som ventileras i sedvanlig ordning vid Högskolan Dalarna. Du kommer att kunna ta del av undersökningens resultat när som helst.

Det insamlade materialet kommer att bearbetas av mig själv och min handledare. Din identitet som deltagare kommer inte att röjas, inte heller vilken skola undersökningen har gjorts vid. Personer – barn eller vuxna – som på något sätt nämns i studien kommer att oidentifieras. Insamlade data förvaras hos undertecknad och kommer endast att hanteras av mig och min handledare. All insamlad data kommer att förstöras när examensarbetet är godkänt och klart.

Ditt deltagande i undersökningen är helt frivilligt. Du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan närmare motivering.

Om du som är tillfrågad avstår från att delta, eller avbryter sitt deltagande så kommer detta inte att påverka det fortsatta arbetet med undersökningen.

Ytterligare upplysningar lämnas av nedanstående ansvariga:

Ammar Algiyad

aialgiyad@gmail.com